

ÖZEL SİRKÜLER

11.09.2023

1. Kur korumalı mevduat nedir?

21.12.2021 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 2021/14 sayılı TCMB Tebliğine göre; yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir. Banka tarafından yurt içi yerleşik gerçek kişiler ve yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır. Vade sonunda Türk lirası mevduat hesabı sahibine anapara ile faiz, katılma hesabı sahibine ise vade sonundaki katılma hesabı bakiyesi banka tarafından ödenir. Vade sonu kurunun dönüşüm kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı düşülerek hesaplanan tutar Merkez Bankasınca mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılır. Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması halinde Merkez Bankasınca kur farkına ilişkin ödeme yapılmaz.

2. Dönüşüm kuru nedir?

Dönüşüm kuru, Merkez Bankası tarafından saat 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00 ve 15:00'de ilan edilen ve döviz tevdiat hesapları ile döviz cinsinden

katılım fonu hesaplarında bulunan dövizin Türk lirasına çevrildiği saat itibarıyla en son açıklanmış olan döviz alış kurudur.

3. Vade sonu kuru nedir?

Vade sonu kuru, Türk lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurudur.

4. Kurumların kur korumalı mevduat hesabı açtırmaları halinde hangi kazançları kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnanın koşulu nedir?

Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca; Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların **31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri** ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) Bu fıkra kapsamındaki yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar.

5. Hangi yabancı paralar TL mevduat hesabına çevrilebilir?

2021/14 sayılı TCMB Tebliğine göre, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin 31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan

ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri TL mevduat hesabına çevrilebilir. Ancak geçici 14 ncü maddenin 1 ve 2. Fıkrasındaki kurumlar vergisi istisnasından yararlanmak için 31.12.2021 tarihindeki mevcut yabancı paralar dikkate alınacaktır.

6. 31/12/2021 tarihi itibarıyla şirket aktifinde mevcut alacaklar ve verilen avanslar gibi hesaplarda izlenen yabancı paralar bu kapsamda istisnaya konu edilebilir mi?

Hayır.

7. İstisnaya konu edilecek kur farkı gelirin tespiti nasıl yapılacaktır?

İstisnaya konu edilecek kur farkı gelirin tespitine münhasır olmak üzere, dönem içi döviz çıkışlarında ve istisna tutarının hesaplanmasında ilgili hesaba giriş sırasının esas alınması gerekmektedir. Diğer bir deyişle FIFO (ilk giren ilk çıkar) yöntemi uygulanacaktır.

8. İstisnaya konu edilecek kur farkı gelirin tespitinde farklı döviz cinslerine ilişkin mevduat hesapları arasındaki giriş çıkışlar nasıl dikkate alınacaktır?

Tebliğde yer alan "31/12/2021 tarihli bilançonun "Bankalar Hesabında" yer alan yabancı paraların birden fazla döviz tevdiat hesabından oluşması halinde Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14'üncü maddesi ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ilgili mevzuatı çerçevesinde dönüştürülebilen döviz cinslerine ilişkin döviz tevdiat hesapları istisna tutarının belirlenmesinde birlikte dikkate alınacaktır. İstisna hesabında aynı döviz cinsinden döviz tevdiat hesapları birlikte dikkate alınacağından, bu hesaplar arasında yapılan aktarma işlemlerinin giriş çıkış olarak değerlendirilemeyeceği tabiidir." İfadesinden farklı döviz cinsinden mevduat hesapları arasındaki aktarma işlemleri giriş çıkış olarak değerlendirileceğinden, birlikte dikkate alınmayacak, farklı döviz cinsinden

hesaba aktarma yapıldığında aktarılan döviz için oluşan kur farkı istisnadan yararlanamayacaktır.

9. Döviz tevdiat hesabından repo hesabına aktarılan veya repo hesabından döviz tevdiat hesabına aktarılan yabancı paralar için istisna uygulaması nasıl olacaktır.

Döviz tevdiat hesabından repo hesabına aktarılan veya repo hesabından döviz tevdiat hesabına aktarılan yabancı paralar giriş çıkış olarak değerlendirilecek, bir başka deyişle repo hesabı, döviz tevdiat hesabı niteliğinde olmadığı için, aktarma tarihinde oluşan kur farkları istisnadan yararlanamayacaktır.

10.31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarının sadece bir kısmının Türk Lirası mevduat veya katılma hesabına dönüştürülmesi halinde, istisna uygulaması nasıl olacaktır?

31/12/2021 tarihli bilançoda yer alan yabancı paralarının sadece bir kısmının Türk Lirası mevduat veya katılma hesabına dönüştürülmesi halinde, dönem sonu (31/12/2021) itibarıyla kur farkı değerlemesinden doğan kambiyo karının istisna uygulanacak kısmı, Türk Lirasına dönüştürülen yabancı paraların mükellefin 31/12/2021 tarihli bilançosunda yer alan yabancı para hesabına oranı dikkate alınmak suretiyle tespit edilecektir. Bu değerlemede sadece 31/12/2021 tarihli bilançoda yer alan ve bu Kanun kapsamında dönüştürülebilir nitelikteki yabancı paralar dikkate alınacaktır.

11.Yabancı Paraların 1/1/2022 Tarihinden Sonra Azalan Kısmı İçin Dönüşüm Tarihine Kadar Tamamlanmış Olmak Kaydıyla İstisnadan Yararlanılabilir mi?

Tebliğ taslağında yer alan yararlanılamayacağına dair örnek yayınlanan Tebliğde kaldırılmış, ancak yararlanılacağına dair Tebliğde bir açıklama yer almamıştır.

12.İstisnaya tabi kur farkı geliri nasıl hesaplanacaktır?

İstisna hesabında aynı döviz cinsinden (USD, EUR, GBP) döviz tevdiat hesapları birlikte dikkate alınacaktır. Örneğin, mükellefin 6 USD hesabı, 2 EUR hesabı ve 3 GBP hesabı varsa, USD hesapları 1 hesap, EUR hesapları 1 hesap ve GBP hesapları 1 hesap olarak dikkate alınacaktır (Aynı döviz cinsi hesaplar arasında yapılan aktarma işlemleri giriş çıkış olarak değerlendirilmeyecektir).

Bu şekilde banka hesapları konsolide edildikten sonra Tebliğde örneklendirildiği gibi FIFO uygulanarak (31/12/2021 tarihli bilançoda yer alan tutarlar hesaba en son giren dövizler olarak kabul edilerek) her bir döviz cinsi bazında (USD, EUR, GBP) istisna kapsamına giren kur farkı kazancı hesaplanacaktır.

Yukarıdaki şekilde USD, EUR ve GBP cinsinden tespit edilen kur farkı kazançları toplanarak, "istisnaya konu edilebilir toplam kur farkı kazancı" bulunacaktır.

KKM'ye dönüştürülen dövizin 31/12/2021 tarihli bilançodaki değeri, 31/12/2021 tarihli bilançodaki KKM'ye çevrilebilir toplam USD, EUR, GBP dövizlerinin toplam TL değerine bölünerek, KKM'ye konu edilen dövizin toplam içindeki oranı tespit edilecektir.

Bulunan bu oran "istisnaya konu edilebilir toplam kur farkı kazancı" ile çarpılarak "istisna edilecek toplam kur farkı kazancı" bulunacaktır.

13.31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar açılan Türk Lirası mevduat veya katılma hesaplarına aktaran mükelleflerin, Türk Lirasına dönüşümden kaynaklanan kur farkı kazançları da kurumlar vergisinden istisna tutulacaktır. Dolayısıyla, 1/1/2022 tarihinden Türk Lirası mevduat veya katılma hesabının açılış tarihine kadar olan döneme ilişkin kur farkı kazancı istisna kapsamında değerlendirilecektir.

Tebliğdeki Örnek: (D) A.Ş. 31/12/2021 tarihli bilançosunda "Bankalar Hesabında" yer alan 1.000.000 ABD Dolarını 14/1/2022 tarihinde Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürmüş ve 1/1/2022- 14/1/2022 dönemine ilişkin olarak 562.500,00 TL kur farkı kazancı elde etmiştir.

(1 ABD Doları 31/12/2021 tarihinde 12,9775 TL, 14/1/2022 tarihinde 13,5400 TL)

Buna göre, (D) A.Ş.'nin 1/1/2022-14/1/2022 dönemine ilişkin kur farkı değerlemesinden kaynaklanan 562.500,00 TL kur farkı kazancı kurumlar vergisinden istisnadır.

14.31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Kanunda öngörülen süre ve şekilde Türk Lirası mevduat veya katılma hesaplarına aktaran kurumlar vergisi mükelleflerinin, mevduat veya katılma hesaplarının vadelerinden önceki bir tarihte sona eren geçici vergilendirme dönemleri dahil olmak üzere dönem sonları itibarıyla tahakkuk eden faiz ve kar payı gelirleri kurumlar vergisinden istisna tutulacaktır.

Tebliğdeki Örnek: (E) A.Ş.'nin 31/12/2021 tarihli bilançosunda yer alan 1.000.000 ABD Dolarım 14/1/2022 tarihinde Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürmesi sonucu açılan 6 ay vadeli ve %15 faiz ödemeli Türk Lirası mevduat hesabının geçici vergilendirme dönemi sonu değerlemesinden kaynaklanan faiz tahakkuku aşağıdaki gibidir: (1 ABD Doları 14/1/2022 tarihinde 13,5400 TL)

(E) A.Ş.'nin vadesi 14/7/2022 olan (1.000.000 ABD Doları x 13,5400 TL=) 13.540.000,00 TL tutarlı mevduat hesabı üzerinden 14/1/2022-31/3/2022 dönemi itibarıyla tahakkuk eden faiz tutarı 422.893,15 TL'dir.

(E) A.Ş. birinci geçici vergilendirme dönemi sonu itibarıyla hesaplanan 422.893,15 TL faiz tutarı nedeniyle Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesi kapsamındaki istisnadan yararlanabilecektir.

Ayrıca, (E) A.Ş. ikinci geçici vergilendirme dönemi (1/4/2022-30/6/2022) sonu itibarıyla hesaplanacak faiz tutarı nedeniyle de aynı istisnadan yararlanabilecektir.

15.Kanunda öngörülen süre ve şekilde dönüştürülen yabancı paraların aktarıldıkları Türk Lirası mevduat veya katılma hesaplarından vade sonunda elde edilen faiz veya kar payı gelirleri ile diğer kazançlar da kurumlar vergisinden istisna edilecek midir?

Evet.

**31/12/2021 tarihli bilançolarda yer alan yabancı paraların
Dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin
beyannamenin verilmesi gereken tarihin sonundan
31/12/2022 tarihine kadar Türk Lirasına çevrilmesine ilişkin
istisna uygulaması**

16. Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden, Kanunda öngörülen süre ve şekilde dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihinden 31/12/2022 tarihine kadar Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürmeleri halinde istisna söz konusu mudur? Hangi kazançlar istisna kapsamına girmektedir?

Evet. Aşağıdaki kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.

-Yabancı paraların Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına aktarıldıkları tarihi içeren geçici vergilendirme döneminin başından, Türk Lirası mevduat ve katılma hesabının açılış tarihine kadar olan döneme ilişkin **kur farkı kazançları**,

-Söz konusu Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarının (vadesinden önceki tarihte sona eren geçici vergilendirme dönemleri dahil olmak üzere) dönem sonları itibarıyla tahakkuk eden faiz gelirleri ve kar payları ile

- Bu hesaplardan vade sonunda elde edilen faiz ve kar payı gelirleri ile diğer kazançlar

kurumlar vergisinden istisna tutulacaktır.

Görüldüğü üzere, 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihinden sonra KKM hesaplarına dönüştüren mükellefler, **31/12/2021 tarihinde biten geçici vergilendirme dönemi sonu ile hesabın açıldığı tarihten önce sona ermiş olan geçici vergilendirme dönemlerinin sonu itibarıyla,**

hesaplanan kur farkı kazançları için bu istisnadan yararlanamayacaklardır.

Örneğin, 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 27/05/2022 tarihinde KKM'ye dönüştüren mükellefler, 1/10/2021-31/12/2021 dönemi için hesaplanan kur farkları için istisnadan yararlanamayacakları gibi, 1/1/2022-31/3/2022 dönemine ilişkin değerlemeden doğan kur farkları için de istisnadan yararlanamayacaklardır. Buna karşılık, dönüşümün gerçekleştiği 27/5/2022 tarihini içeren 2022 yılı ikinci geçici vergilendirme döneminin başından bu hesabın açıldığı tarihe kadar olan döneme (1/4/2022-27/5/2022) ilişkin kur farkları için istisna uygulanacaktır.

Tebliğdeki Örnek 1: (i) A.Ş.'nin 12/8/2021 tarihinde satın almış olduğu ve 31/12/2021 tarihli bilançosunda yer alan döviz tevdiat hesabındaki 1.500.000 ABD Dolarını bu düzenleme kapsamında 27/5/2022 tarihinde 12 ay vadeli ve %15 faiz ödemeli Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürmüştür.

- 1/10/2021-31/12/2021 ve 1/1/2022-31/3/2022 dönemlerinde tahakkuk eden kambiyo karının durumu:

(i) A.Ş. 31/12/2021 tarihli bilançosunda yer alan döviz tevdiat hesabının dönüştürme işlemini (dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihinden sonra) 27/5/2022 tarihinde yapmış olduğu için, 31/12/2021 tarihinde (1/10/2021-31/12/2021 dönemi için) tahakkuk eden 6.201.300,00 TL kambiyo karı için bu Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki istisnadan yararlanamayacağı gibi 1/1/2022-31/3/2022 dönemine ilişkin değerlemeden kambiyo karı doğması halinde bu kar da söz konusu istisnaya konu edilemeyecektir.

- Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürme tarihinde doğan kur farkı kar/zararının durumu:

(i) A.Ş.'nin söz konusu döviz tevdiat hesabını Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürdüğü 27/5/2022 tarihini içeren ikinci geçici vergilendirme döneminin başından bu hesabın açıldığı tarihe kadar olan döneme (1/4/2022-27/5/2022) ilişkin $[1.500.000 \text{ ABD Doları} \times (12,6000 - 12,8000) =]$ -300.000,00 TL kur farkı zararı bu Tebliğin "40.4. Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülen yabancı paralara ve altın hesaplarına ilişkin olarak istisna uygulanabilecek dönemlerde doğan zararın durumu" başlıklı bölümünde yapılan açıklamalar kapsamında kurum kazancının tespitinde dikkate

alınabilecektir. (1 ABD Doları 31/3/2022 tarihinde 12,8000 TL, 27/5/2022 tarihinde 12,6000 TL olarak dikkate alınmıştır.)

- Türk Lirası mevduat hesabının vade tarihi öncesinde sona eren geçici vergilendirme dönemine ilişkin faiz tahakkukunun durumu:

(i) A.Ş.'nin 27/5/2023 vadeli (1.500.000 ABD Doları x 12,6000 TL=) 18.900.000,00 TL tutarındaki mevduat hesabının 2022 geçici vergilendirme dönemleri ve yıllık dönem ile 1/1/2023-31/3/2023 geçici vergilendirme dönemleri sonu itibarıyla değerlemesi neticesinde oluşan faiz tahakkukları da kurumlar vergisinden istisna edilecektir.

- Vade sonunda tahakkuk eden faiz geliri ile döviz kuruna bağlı olarak doğabilecek kazancın durumu:

(i) A.Ş.'nin Türk Lirası mevduat hesabından vade sonunda (27/5/2023) elde ettiği toplam 2.835.000,00 TL faiz geliri, vade tarihinden önce sona eren gerek 2023/1 geçici vergi döneminin sonunda gerekse 2022 yılı hesap döneminin sonunda tahakkuk eden ve kurumlar vergisinden istisna tutulan faiz tutarları da dikkate alınarak, kurumlar vergisinden istisna edilecektir.

Öte yandan, vade sonu (27/5/2023) itibarıyla döviz kurunun 13,9000 TL, mevduat hesabının açıldığı 27/5/2022 tarihindeki dönüşüm kurunun ise 12,6000 TL olduğu varsayıldığında, bu döneme ilişkin vade sonunda (i) A.Ş.'nin elde edeceği faiz geliri ana paranın kur değişiminden kaynaklanan değer kaybından yüksek olduğu için, bu döneme ilişkin olarak faiz dışında ilave bir ödeme yapılması söz konusu olmayacaktır.

Tebliğdeki Örnek 2: 1 Ekim-30 Eylül özel hesap dönemini kullanan (i) A.Ş., bu Kanunun geçici 14 üncü maddesinden yararlanmak üzere düzenlediği 31/12/2021 tarihli bilançosunda yer alan 1.200.000 ABD Doları tutarlı yabancı parasını 21/3/2022 tarihinde bu madde kapsamında 6 ay vadeli ve %15 faiz ödemeli Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürmüştür.

(1 ABD Doları 30/9/2021 tarihinde 8,8433 TL, 31/12/2021 tarihinde 12,9775 TL, 21/3/2022 tarihinde 13,1050 TL olarak dikkate alınmıştır.)

-31/12/2021 tarihinin içinde bulunduğu geçici vergilendirme dönemine ilişkin kur farkı kazancının durumu:

(i) A.Ş.'nin 31/12/2021 tarihli bilançosunda yer alan 1.200.000 ABD Doları tutarlı yabancı para hesabına 31/12/2021 tarihinin içinde bulunduğu geçici vergilendirme döneminde (1/10/2021-31/12/2021) 4.961.040,00 TL kambiyo karı tahakkuk etmiştir.

31/12/2021 tarihinin içinde bulunduğu 1/10/2021-31/12/2021 geçici vergilendirme dönemine ilişkin kur farkı değerlemesinden kaynaklanan 4.961.040,00 TL kambiyo karı, Türk Lirasına dönüşüm işlemi 2021 yılının hesap dönemi takvim yılı olan mükellefler için geçerli olan dördüncü dönem geçici vergi beyannamesinin verilmesi gereken tarihten sonra yapıldığı için, istisnaya konu edilemeyecektir.

- Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürme tarihinde doğan kur farkı kazancının durumu:

(i) A.Ş.'nin 1.200.000 ABD Doları tutarlı yabancı parasını 21/3/2022 tarihinde Türk Lirası mevduat hesabına dönüştürmesi nedeniyle 1/1/2022-21/3/2022 dönemine ilişkin kur farkı kazancı doğması halinde bu kazanç kurumlar vergisinden istisna tutulacaktır.

- Vade sonunda tahakkuk eden faiz geliri ile döviz kuruna bağlı olarak doğabilecek kazancın durumu:

(i) A.Ş.'nin 6 ay vadeli ve %15 faiz ödemeli Türk Lirası mevduat hesabından vade sonunda (21/9/2022) elde ettiği faiz geliri olan 1.189.144,11 TL, vade tarihinden önce sona eren geçici vergilendirme dönemlerinin sonunda tahakkuk eden ve kurumlar vergisinden istisna tutulan faiz tutarları da dikkate alınarak, kurumlar vergisinden istisna edilecektir.

Öte yandan, vade sonu (21/9/2022) itibarıyla döviz kurunun 11,9500 TL, mevduat hesabının açıldığı 21/3/2022 tarihindeki dönüşüm kurunun ise 13,1050 TL olduğu varsayıldığında, bu döneme ilişkin olarak ilave bir ödeme yapılması da söz konusu olmayacaktır.

Kurumların 31.3.2022/30.6.2022 ve 30.9.2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 31.12.2022 (7420 sayılı Kanun ile 31.12.2023) sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürmesi

17. Kurumların 31/3/2022 tarihli bilançolarında (daha sonra 30.6.2022 ve 30.9.2022 tarihli bilançolarında da) yer alan yabancı paralarını 2022 yılı (7420 sayılı Kanun ile 2023) sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda istisna uygulanacak mıdır?

Evet. 28.05.2022 tarihli 7407 sayılı Kanunla KVK'nun geçici 14. Maddesinde bir değişiklik yapılmış ve 31/3/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını da 2022 yılı sonuna kadar dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. **Getirilen düzenleme, 31/03/2022 tarihli bilançolarda mevcut bulunan dövizlerin kur korumalı mevduat hesaplarına dönüşümünde ortaya çıkan kur farkı gelirlerini kapsamamaktadır.** Cumhurbaşkanı istisnayı 30/6/2022 ve/veya 30/9/2022 tarihli bilançolarda yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulamaya yetkili kılınmıştır.

18. 2022 yılı sonuna kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da istisna uygulanacak mıdır?

Evet.

19. Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülen yabancı paralara ve altın hesaplarına ilişkin olarak istisna uygulanabilecek dönemlerde doğabilecek zarar tutarı kurum kazancından indirilebilecek midir?

Evet. Kurumlar Vergisi Kanununun "İstisnalar" başlıklı 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmemektedir. Ancak, bu maddede öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmayacaktır.

20. Türk Lirası mevduat ve katılma hesabından, vadeden önce çekim yapılması durumunda nasıl işlem yapılır?

Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesi kapsamında yararlanılan kurumlar vergisi istisnası nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanmak suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil edilir.

KKM HESAPLARINA DÖNÜŞÜMDE SAĞLANAN İSTİSNALARI GÖSTEREN ÖZET TABLO (BDO DENET sirküler 90)

KKM HESAPLARINA DÖNÜŞTÜRÜLEN YABANCI PARA	2021 yılı 4. geçici vergi dönemindeki değerlendirilmeden kaynaklanan kur farkı kazançları	Dönüşümde ortaya çıkan kur farkı kazançları	Dönem sonu değerlendirilmesinden kaynaklananlar dahil faiz gelirleri	Vade sonunda döviz kurunun dönüşüm kurundan yüksek olması halinde ödenecek destek ödemeleri**
31/12/2021 tarihli bilançolarda mevcut olup 25/02/2022 tarihine kadar KKM hesaplarına dönüştürülen yabancı paralar	İSTİSNA (KVK geçici 14/1)	İSTİSNA (KVK geçici 14/1)	İSTİSNA (KVK geçici 14/1)	İSTİSNA KVK geçici 14/1)
31/12/2021 tarihli bilançolarda mevcut olup 26/02/2022 tarihinden 31/12/2023 tarihine kadar KKM hesaplarına dönüştürülen yabancı	İSTİSNA DEĞİL	İSTİSNA* (KVK geçici 14/2)	İSTİSNA (KVK geçici 14/2)	İSTİSNA (KVK geçici

paralar

14/2)

31/03/2022 veya **30/06/2022** veya **30/09/2022** tarihli bilançolarda mevcut olup **31/12/2023** tarihine kadar KKM hesaplarına dönüştürülen yabancı paralar

İSTİSNA DEĞİL

İSTİSNA DEĞİL

İSTİSNA
(KVK geçici 14/4)

İSTİSNA
(KVK geçici 14/4)

Yukarıdakiler dışında kalan ve **1/1/2022** ile **30/9/2022** tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olup **31/12/2022** tarihine kadar KKM hesaplarına dönüştürülen yabancı paralar***

İSTİSNA DEĞİL

İSTİSNA DEĞİL

İSTİSNA DEĞİL

İSTİSNA DEĞİL

* Dönüşümde oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı istisnadır.

** Vade sonunda döviz kurunun dönüşüm kurundan yüksek olması halinde faiz/kâr payı tutarı < kur farkı ise kur farkı – faiz/kâr payı tutarında destek ödemesi yapılmaktadır.

*** **2021-14 sayılı** Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'in 4 üncü maddesine göre, yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31/12/2021 ile 30/09/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerinin, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmesi mümkündür.

Bu yayını Batı YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. ortakları Yeminli Mali Müşavirler tarafından titizlikle hazırlanmaktadır. Amacımız mevzuat ve uygulamadaki değişiklikleri yorumlarımızla birlikte zamanında okuyucularımıza ulaştırmak ve genel anlamda yol gösterici olmaktır. Uygulamaların açıklanan hususların kendi özel durumlarına uygulanması konusunda Batı YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. ile bağlantı kurmalarını tavsiye ederiz. Bu yayındaki bilgilere dayanılarak yapılan uygulamalar nedeniyle doğabilecek zararlardan Batı YMM A.Ş. ortakları, çalışanları ve yazarları herhangi bir yükümlülük ve sorumluluk kabul etmemektedirler.